

קרן הון

תעשיית הון הסיכון בארץ כבר לא צעירה, אבל עדיין מתקשה להשיג כספים ממשקיעים ישראלים • בראיון עם שלושה בכירים בקרנות הון סיכון, לקראת כנס IVA השנתי, הם מספרים על המשקיעים הישראלים בתחום הקלינטק ועל התחרות עם הקרנות האמריקניות

מימין: שלו, ברי וברקת (צילום: אריק סולטן)

מאת עופר לוי

לרובנו תחליפי האנרגיה המסורתית, כמו אנרגיה גיאותרמית או זו המופקת מטורבינות רוח, נתפסים כתחליפי פים שאינם מזהמים את הסביבה, בניגוד לתזקיקים המיוצרים מנפט, אשר גורמים להתחממות כדור הארץ ולעור אינספור

שותף מייסד בקרן הון הסיכון ג'נסים. לדברי שלו, היום רואים בתחום הקלינטק הרבה מאוד יוזמות, מכיוון שהמרחב נדרשים להשקעה בתעשייה החדשה באופן דרמטי בשנים האחרונות. תעשיית הקלינטק בעולם נהנית גם ממשקיעות "כבדות" כמו מקאלפרס, קרן הפנסיה של עובדי מדינת קליפורניה, שמסבסדת קרנות שמשקיעות בקלינטק. כמו כן, ישנן מדינות כמו גרמניה וספרד שמספקות סובסידיות ליצרנים וצרכנים שמשתמשים באנרגיה סולארית. ארנה ברי, שותפה בג'מיני, שמשמשת כיו"ר איגוד קרנות הון הסיכון, מציינת שהטרנד החדש בהשקעות בקלינטק הוא השקעות בתחום האגרוטק, אשר מאפשרות צריכת מים נמוכה יותר ומחזוריות רב-עונתית של צמחים, לצד השקעה בגידול לים חקלאיים שמאפשרים הפקת דלקים ממקורות חקלאיים, כגון אתנול. "העלייה המתמדת במחיר הנפט הופכת את המקורות החלופיים להרבה יותר אטרקטיביים", היא אומרת.

האם צריך קרנות הון סיכון ישראליות, בזמן שקרנות כמו סקויה וגריילוק פועלות בארץ?
שלו: "בוודאי שצריך, אם אתה מסתכל על ההצלחות של חברות ישראליות, רואים שהמרכיב הישראלי היה המרכיב הכולט. בסופו של דבר, הון סיכון זה עסק מקומי שמבוסס על תרבויות ועל קשרים. אני לא חושב שיש למישהו יותר ניסיון וידע מאשר לישראלים".

אלי ברקת, מייסד ושותף בקרן BRM: הבערה היא שיהיו בארץ 7-5 קרנות בתחום היקף ההשקעה של גופים מוסדיים בישראל בתחום הוא פחות מ-5% מסך הנכסים המושקעים. לעומת 12% בארה"ב

דברים על קלינטק

• טכנולוגיות ומוצרים עתירי ידע בתחום האנרגיה החלופית

ההערכה היא שיהיו בארץ 7-5 קרנות בתחום

• היקף ההשקעה של גופים מוסדיים בישראל בתחום הוא פחות מ-5% מסך הנכסים המושקעים. לעומת 12% בארה"ב

נזקים סביבתיים. רק שמתברר שלא כל מה שירוק הוא באמת נקי. בראיון עם 3 אנשי הון סיכון בכירים בישראל, לקראת הכנס השנתי של איגוד קרנות הון הסיכון (IVA) שיתקיים בשבוע הבא, הם מסבירים לנו שהדבר היחיד שבאמת עונה להגדרה של אנרגיה ירוקה (קלינטק = clean tech) הוא אנרגיית השמש. "גיאותרמיה משחררת הרבה רעלים לאטמוספירה, ולכן היא נחשבת לאנרגיה חצי-ירוקה. גם אנרגיה של רוח אינה נחשבת ירוקה לסיבה מפני שהיא פוגעת, בין היתר, בציפורים", מסביר אדי שלו,

"אני לא מכיר שום כלכלה בעולם שהשחקנים המקומיים בה נמחקו לחלוטין. כיום יש איזון של 50-50 בין היקף ההשקעות של זרים ויש ראלים. בסופו של דבר יזמים בוחרים בקרן הון סיכון על-פי הצוות ועל-פי דשותף שאיתו הם צריכים לעבוד ומגישים איתו בנח".

חלק גדול מקרנות הון הסיכון נמח-כו ב-5 השנים האחרונות. כמה קרנות יישארו לדעתכם?

שלו: "מי ששרד את המשבר של השנים האחרונות ימשיך ויפרח, ומדובר ב-15-1 קרנות. מכיוון שהישראלים הם עם נאור חדשני ויזמי, אני בטוח שיתפתחו עוד קרנות נישא. סביב תעשיית הקלינטק יקומו לדעתי עוד 7-5 קרנות, ובסופו של דבר יהיו 20-25 קרנות שינהלו סכומים של לפחות 70-80 מיליון דולר. אלו לא המספרים שראינו בשנת 2000, אבל ההחלט מספרים מכובדים".

שי אגסי אמר כי צריך לייבא מהגרים
 ימים מהודו ומסין כדי שנהיה תחרותיים.
 האם הוא צודק לדעתכם?
 שלו: "המציאות חזקה מכל דבר. אם
 יהיה פה מחסור בכוח אדם, אני בטוח שלא
 נהיה שונים ממדינות שפותחות את השווקים
 ערים לאנשים מוכשרים. כשאתה מסתכל
 כל היום על המובילים בתחום, אתה רואה
 שרבים מהם הם סינים והודים."
 ברי: "אנחנו אוכלוסייה קטנה. הרורה
 שלנו בכוח אדם היא מוגבלת. במקביל
 ליבוא של מהנדסים, ישראל יכולה לבצע
 פעילות גם בהורר".

**"גיאורמיה משחררת הרבה רעלים לאטמוספירה, והיא נחשבת
 לאנרגיה חצי ירוקה. גם אנרגיה של רוח אינה נחשבת ידידותית
 לסביבה מפני שהיא פוגעת, בין היתר, בציפורים ולכן אנרגיית
 השמש עונה להגדרה של קלינטק טהור"**

אג"ח מיועדות, רמות ריבית גבוהות
 וכו', אך בסופו של דבר לא תהיה למי
 שקיעים המוסדיים הישראלים ברירה,
 והם יהיו חייבים להשקיע בקרנות פרטיות
 בישראל".
 ברקת: "גם היום 80%-90% מהכסף
 מגיעים מחוץ לישראל. הייתי רוצה
 לראות ששליש עד חצי מהכסף שמושקע
 קע בתעשייה יהיה ישראלי. ההייטק הוא
 קטר חשוב מאוד לכלכלה הישראלית,
 והון הסיכון הוא הקטר של ההייטק. לכן
 הממשלה צריכה להעביר יותר תקציבים
 למחקר ולחינוך בתחום".

עיקר הכסף בתעשייה שלכם מבוסס
 על משקיעים אמריקנים. האם זה הולך
 להשתנות, לדעתכם?
 ברי: "בארצות הברית מקובל ש-10%
 12% מהיקף ההשקעות מופנים לקרנות
 פרטיות (הון סיכון, ביי-אאוט וכדומה).
 בארץ במצב שונה והמספרים נמצאים
 עדיין מתחת ל-5%".
 שלו: "אני בטוח שהיקף ההשקעה
 מההון המוקצה של הישראלים יהיה
 דומה לזה של האמריקנים. עד לפני
 שנתיים-שלוש היו למשקיעים הישראליים
 חלופות אטרקטיביות, כגון